

Elevens skrived udvikling

Obs! Skriveudvikling er individuel og forløber ikke altid i den lineære rækkefølge, som er vist her.

Stavning

- 18 Har en åben, fleksibel strategi til at stave et ord – benytter sig af lydning, regler, analogi og visuel kontrol.
- 17 Kan med det samme finde ord eller minimum dele af ord frem fra hukommelsen (på vej mod automatiseret skrivning).
- 16 Laver sjældent fejl i sammensatte ord.
- 15 Kan stave almindelige ord, kender rod-, bøjnings- og afledningsmorfemer.
- 14 Kan flere lydfølregler og kan stave med dobbeltkonsonant.
- 13 Kan nogle lydfølregler, fx stumme bogstaver.
- 12 Kan skrive lydbaserede to- og af og til flerstavellesord
- 11 Kan skrive lydbaserede enstavellesord.

Sætningskonstruktion og tekstform

- 14 Kan skrive en tekst, der står helt på egne ben, og vise, at man kan sætte sig i modtagerens sted.
- 13 Kan sætte sig i modtagerens sted og tilpasse tekstens udformning til modtager og formål.
- 12 Kan skrive en sammenhængende, længere fremstilling med rod tråd, med afsnit og afslutning.
- 11 Kan skrive på computer og udnytte tekstbehandlingsprogrammers mest almindelige funktioner.
- 10 Kan berige teksten med nuancerende adjektiver.
- 9 Udviser automatisering og flow i skrivningen og kan skrive længere tekster, af og til også historier på flere sider.
- 8 Kan skabe sammenhæng mellem sætninger (kohæsive bånd).
- 7 Varierer ordvalg og undgår bevidst stereotyper.

- 10 Blander ikke rundt på store og små bogstaver.
- 9 Har opdaget mellemrummene mellem ordene.
- 8 Skriver ord med opfundet stavning, ofte med udeladelse af vokaler (fx MA for Emma).

- 7 Kan som regel skrive begyndelsesbogstavet i ord.

- 6 Kan skrive eget navn på tegninger.

- 5 Kan skrive nogle rigtige bogstaver.

- 4 Skriver tilfældige sekvenser med bogstaver – pseudotekst.

- 3 Skriver pseudobogstaver (som ligner rigtige bogstaver).

- 2 Arrangerer kruseduller på række.

- 1 Legeskriver med kruseduller.

De første seks trin, og for nogle børn de første ni, er som regel overstået, inden barnet begynder i skole.

Funktionel skrivning

- 17 Kan bearbejde sin tekst og arbejde bevidst med sproget for at tilpasse teksten til en tænkt modtager og for at opnå formålet med skrivningen.
- 16 Kan skrive en fagtekst med egne ord og med sorterede fakta fra forskellige kilder.
- 15 Kan skrive et referat af et projektarbejde, et museumsbesøg eller studieturen.
- 14 Kan formulere spørgsmål før et interview med en fra erhvervslivet eller en pensionist.
- 13 Kan skrive referat af et møde og af en tekst.
- 12 Kan planlægge en fagtekst og benytte sig af silikord eller tankekort.
- 11 Kan skrive en anmeldelse af en læst bog eller et computerspil.
- 10 Kan skrive svar på spørgsmål i undervisningsbøger.

- 9 Kan skrive dagbog.

- 8 Kan skrive en seddel og sætte den op på en opslagsstavle (fx om en forsvunden kat).

- 7 Kan skrive en besked til klassen om et arrangement.

- 6 Kan skrive nogle linjers tekst til en kammerat eller nogen i familien om, hvad man har oplevet, fx en mail, en sms, et brev eller et kort.

- 5 Kan skrive beskeder til andre i familien, fx på køleskabsdøren.

- 4 Kan skrive et enkelt postkort eller julekort kun med hilsner.

- 3 Kan skrive en huskeseddel før indkøb eller ønskeseddel til jul.

- 2 Kan skrive skilte til sit eget værelse (Velkommen! Her bor jeg, Adgang forbudt).

- 1 Kan skrive sit navn på tegninger.

Tekstskabende skrivning

- 11 Kan skrive digte, der fremkalder stemninger.
- 10 Kan skabe spænding eller humor.
- 9 Kan udtrykke følelser, både egne og andres, på skrift.
- 8 Giver malende og detaljerede beskrivelser af miljø og mennesker.
- 7 Kan skrive en overbevisende dialog.
- 6 Kan skrive en fortælling med struktur.
- 5 Skrives mere detaljerede fantasier om opfundne personer og hændelser.
- 4 Kan skabe en kort og enkel, men mere sammenhængende fortælling. 20-25 ord.
- 3 Kan genfortælle en enkelt hændelse på skrift, men har store problemer med at se det fra læserens perspektiv. Mindre end 20 ord.

- 2 Kan komplettere en tegning med skriftlige markeringer.

- 1 Kan fortælle en lille historie mundtligt, som læreren skriver ned, men kan endnu ikke selv formulere sig skriftligt.

Interesse og motivation for skrivning

- 7 Udviser stor lyst og glæde ved skrivning, skriver meget og inten-sivt.
- 6 Skrives ofte med lyst og glæde.
- 5 Skrives dagbog.
- 4 Skrives ret ofte spontant (fx hilsner, postkort, e-mails, sms'er, beskeder).
- 3 Udviser nogle gange interesse for skrivning og skriver så spontant.
- 2 Skrives sjældent, men måske en gang imellem spontant.
- 1 Vil gerne diktere små fortællinger eller historier.

Elevens navn:

_____ _____ _____

_____ _____ _____

_____ _____ _____

Marker de tomme firkanter herover med hver sin farve, så du kan holde de forskellige kortlægningsprøver adskilt. Skriv dato ved siden af feltet. Marker de enkelte punkter i skemaets fem kolonner, som eleven behersker – brug fx overstregetusch.